КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 21.9.2007
COM(2007) 553 окончателен

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА

Годишен доклад относно прилагането на Регламент (ЕО) № 866/2004 на Съвета от 29 април 2004 г. и положението, произтичащо от прилагането му

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА

Годишен доклад относно прилагането на Регламент (ЕО) № 866/2004 на Съвета от 29 април 2004 г. и положението, произтичащо от прилагането му

Въведение

Регламент (ЕО) № 866/2004 на Съвета от 29 април 2004 г. относно режим съгласно член 2 от Протокол № 10 от Акта за присъединяване[1] (наричан по-нататък регламент за демаркационната линия, РДЛ) предвижда в член 11, параграф 1, че *„Комисията представя годишен отчет на Съвета най-късно една година след датата на влизане в сила на настоящия регламент относно прилагането на регламента и положението, произтичащо от приложението му. Ако е необходимо, в този отчет ще се правят предложения за изменения.“*

Регламентът за демаркационната линия е в сила от 1 май 2004 г. Той определя реда, по който разпоредбите на законодателството на ЕС се прилагат по отношение на движението на стоки и лица през демаркационната линия между зоните на Република Кипър, в които правителството на Република Кипър не упражнява ефективен контрол, и зоните, в които то упражнява.

Настоящият доклад обхваща периода от 1 май 2006 до 30 април 2007 г.

1. Мерки за прилагане

На 4 май 2007 г., непосредствено след периода, за който се отнася докладът, Комисията прие решение относно отмяна на забраните за движение на определени продукти от животински произход на остров Кипър съгласно Регламент (ЕО) № 866/2004 на Съвета и определяне на условия за движението на въпросните продукти. Това решение на Комисията определя условията за търговия с мед и прясна риба през демаркационната линия[2].

2. Преминаване на лица

Съгласно член 2 от Регламента за демаркационната линия Република Кипър *„подлага на проверка всички лица, които преминават демаркационната линия, с цел да противодейства на нелегалната имиграция на поданици на трети страни, както и да открива и предотвратява всяка заплаха за обществения ред и политика. Проверяват се също превозните средства и предметите, които са притежание на лицата, преминаващи линията“, докато член 3 посочва, че „Република Кипър осъществява ефективен надзор по цялото протежение на демаркационната линия, така че да попречи на лицата да избегнат проверките на пропускателните пунктове.“*

2.1. Преминаване през пропускателните пунктове

Регламентът осигурява стабилна законова рамка за свободното движение на кипърски граждани, други граждани на ЕС и граждани на трети държави, които преминават

---

[1] ОВ L 161, 30.4.2004 г., стр. 128. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 1283/2005 на Комисията (ОВ L 203, 4.8.2005 г., стр. 8).

[2] Решение 2007/330/ЕО на Комисията от 4 май 2007 г., ОВ L 123, 12.5.2007 г., стр. 30.

демаркационната линия през пропускателните пунктове. Според наличните данни 788 823 кипърски гърци са преминали от контролираните от правителството зони в северната част на Кипър, а 1 348 215 кипърски турци са преминали от северната част на Кипър в контролираната от правителството зона през периода на докладване. През първите шест месеца от периода на докладване общо 812 756 кипърски турци са преминали демаркационната линия, докато през втората половина на периода техният брой е намалял до 535 459, което представлява спад с повече от 30 %[3]. [4] Броят на служителите на кипърската полиция, работещи директно на пропускателните пунктове, бе увеличен от 54 през 2005 г. на 61 през 2006 г.

Не е получена информация за сериозни инциденти, свързани с всекидневното преминаване на лица през пропускателните пунктове. Комисията е получавала спорадични жалби от граждани на ЕС относно груби проверки на лица и конфискуването на лични документи на пропускателните пунктове. Митническият кодекс на Република Кипър позволява на митническите служители *inter alia* да претърсват лица, да задържат или конфискуват стоки и да арестуват без съдебна заповед всяко лице, което според митническия служител извършва или се опитва да извърши престъпление, предвидено от митническото или друго законодателство, което се наказва със затвор, включително при съмнение за незаконно закупуване или използване на кипърска гръцка собственост в северната част на Кипър.

През октомври 2006 г. парламентът на Република Кипър прие изменение на Наказателния кодекс, според което всяко незаконно използване (включително наемане) на собственост се наказва със седем години лишаване от свобода[5]. Имайки предвид, че близо 78 % от частната собственост в северната част на Кипър е кипърска гръцка собственост, това изменение предизвика безпокойство сред кипърската турска общност. Властите на Република Кипър очевидно водят политика на неприлагане на изменението спрямо обикновените кипърски турски граждани, което води до липсата

---

[3] Вж. приложение VII.

[4] Според властите на Република Кипър не се съхраняват данни за кипърските гърци, които са се върнали в контролираните от правителството зони, нито за кипърските турци, които са се върнали в северната част на Кипър. Вж. приложение VII.

[5] Законът за изменение на Наказателния кодекс бе публикуван в Държавен вестник на 20 октомври 2006 г.

Измененият раздел 303А гласи:

"(1) Всяко лице, което с цел измама търгува с недвижимо имущество, което е собственост на друго лице, се наказва за углавно престъпление и подлежи на наказание лишаване от свобода за срок от седем години.

(2) За целите на настоящия раздел се счита, че едно лице търгува с недвижимо имущество, когато

а) [това лице] продава на друго лице, дава под наем на друго лице, ипотекира на друго лице или обременява по какъвто и да е начин недвижимо имущество или предоставя недвижимо имущество за използване от друго лице или

б) рекламира или по друг начин насърчава продажбата, отдаването под наем, ипотекирането или обременяването по какъвто и да е начин за сметка на трето лице на недвижимо имущество или използването на това имущество от друго лице или

в) сключва договор за продажба или за отдаване под наем на друго лице, за ипотекиране на друго лице или за обременяване по какъвто и да е начин в полза на друго лице или за използване от друго лице на недвижимо имущество, или

г) приема недвижимото имущество, което е предмет на сделката, както е определено в настоящия подраздел.

(3) За целите на настоящия раздел едно лице действа с цел измама, когато, извършвайки някое от действията, изброени в подраздел 2, това лице знае или с оглед на обстоятелствата би следвало да знае, че няма съгласието на регистрирания собственик на недвижимото имущество или на друго лице, което има законното право да даде такова съгласие.“

на правна сигурност. Отражението на това законодателство върху преминаванията на кипърски турци трябва да бъде следено отблизо.

2.2. Незаконна миграция през демаркационната линия

Броят на гражданите на трети държави, които незаконно преминават демаркационната линия, продължава да предизвиква сериозно безпокойство. Анализът на данните от полицията на Република Кипър показва, че от незаконно преминалите демаркационната линия 36,4 %[6] са имали турска виза в паспорта си[7]. Според данните на полицията на Република Кипър нелегалните имигранти са предимно от следните страни на произход: Сирия (46,3 %) и Иран (9,2 %).

Данните, съобщени от властите на Република Кипър, показват, че броят на нелегалните имигранти, задържани след преминаване през демаркационната линия, се е увеличил от 725 през 2002 г. на 3796 през 2003 г. и 5287 през 2004 г., преди да спадне до 5191 през 2005 г. и 3778 през 2006 г. През периода на докладване кипърската полиция е съобщила за 2844 нелегални имигранти (повече от 97 % от всички задържани нелегални имигранти), които са влезли в контролираните от правителството зони от другата страна на демаркационната линия, около 2 % са влезли през източната суверенна зона и по-малко от 1 % директно в контролираните от правителството зони[8]. Оценката на пътя за влизане в контролираните от правителството зони е изготвена от кипърската полиция въз основа на:

- документи;
- информация, предоставена от самите имигранти;
- предположение, основаващо се на страната на произход (кипърската полиция предполага, че всички имигранти от някои страни, например Пакистан и Сирия, са влезли в контролираните от правителството зони през северната част на Кипър, заради тесните връзки на тези страни с Турция)[9].

Според кипърската полиция мнозинството от нелегалните имигранти кандидатстват по-късно за убежище (броят на кандидатите за убежище е нараснал от 950 през 2002 г. на 4410 през 2003 г. и 9860 през 2004 г., преди да спадне на 7746 през 2005 г. и 4545 през 2006 г.)

Причините за намаляването на броя на гражданите на трети държави, преминали демаркационната линия нелегално, и на лицата, кандидатстващи за убежище, са следните:

- по-доброто сътрудничество на полицията на Република Кипър с UNPOL и UNFICYP и с кипърската национална гвардия;

---

6 Данните на полицията на Република Кипър, получени от Комисията, се отнасят за нелегалните имигранти, за които полицията е разполагала с документация (1513 души). За целите на настоящия доклад те са сравнени с общия брой нелегални имигранти (2844 души), които са преминали демаркационната линия нелегално според полицията на Република Кипър (вж. приложение VI).

7 Според полицията на Република Кипър около две трети от тях са имали турска виза, която важи и за северната част на Кипър, а около една трета са имали турска виза и „виза“ от „Севернокипърската турска република“.

8 Вж. приложение VI.

9 Признания и предположения са използвани в случаите, за които кипърската полиция не е разполагала с документи за нелегалния имигрант.

- засиленият надзор на демаркационната линия с хеликоптери[10] и участието на служителите на местните полицейски управления и отдела за чужденците и имиграцията към главното полицейско управление;
- доброто сътрудничество с властите на източната суверенна зона, засилените действия на тези власти от ноември 2006 г. за намаляване на нелегалната имиграция и контрабандата на стоки, както и големия брой лица, върнати обратното при опита им за влизане;
- обменът на информация и по-доброто сътрудничество между органите на източната суверенна зона и кипърската турска общност.

Кипърската турска общност започна да приема обратно значителен брой нелегални имигранти, задържани в източната суверенна зона близо до демаркационната линия. От приблизително 100-те нелегални имигранти, задържани на територията на източната суверенна зона, около половината са били поети обратно от кипърските турци, а останалите са предадени на властите на Република Кипър по силата на меморандум за разбирателство.

С оглед на все още притеснително високия брой нелегални имигранти Комисията смята, че надзорът на демаркационната линия, осъществяван от Република Кипър между пропускателните пунктове съгласно член 3 от регламента за демаркационната линия, трябва незабавно да бъде засилен. Комисията поддържа конструктивен диалог с компетентните власти на Република Кипър на работно равнище. Бяха проведени няколко срещи в Кипър, а през май 2007 г. в Брюксел бе организиран работен семинар, който бе насочен по-специално към проблема с нелегалната миграция през демаркационната линия и предостави възможността за обсъждане на мерките, които да бъдат взети в близко бъдеще.

По този повод представителите на Република Кипър предоставиха на Комисията най-новата информация относно мерките, взети след последния работен семинар през декември 2005 г. Те включват засилване на сътрудничеството с UNFICYP, UNPOL, властите на източната суверенна зона и кипърската национална гвардия, използването на хеликоптери и участието на служители от местните полицейски управления и от отдела за чужденците и имиграцията към главното полицейско управление за надзор на демаркационната линия, както е посочено по-горе. Що се отнася до кандидатите за убежище, възможностите за работа за тях изгубиха част от привлекателността си и разглеждането на кандидатурите им за убежище бе ускорено.

По отношение на надзора на демаркационната линия Република Кипър не желае да предприеме никакви мерки, които биха могли да доведат до това демаркационната линия да се превърне във външна граница. Затова не бе закупено и не се предвижда никакво допълнително оборудване за надзор на демаркационната линия и броят на служителите, които се занимават с нелегалните миграционни потоци (включително полицаи) около пропускателните пунктове, не бе увеличен. Противно на намеренията на Република Кипър, оповестени в миналогодишния доклад относно демаркационната линия, не бяха въведени по-строги правила при издаването на визи от Република Кипър и не бе създаден нов център за задържане на нелегални имигранти.

---

[10] През периода на докладване два хеликоптера са извършили общо 115 часа патрулиране във въздуха, включително патрулиране по демаркационната линия.

Комисията препоръчва властите на Република Кипър да предприемат незабавно конкретни стъпки, за да изпълнят задължението си съгласно регламента за демаркационната линия и с оглед на бъдещето участие на Кипър в Шенгенското пространство. Демаркационната линия не представлява външна граница, но задълженията на Република Кипър за надзор на контролираната от правителството страна на демаркационната линия трябва да бъдат ефективно изпълнявани, като същевременно се сведе до минимум възпрепятстването на контактите между двете общности.

3. ПРЕМИНАВАНЕ НА СТОКИ

3.1. Стойност на търговията

Съгласно член 8 от Регламент (ЕО) № 1480/2004 на Комисията[11] Търговската камара на кипърските турци (наричана по-нататък ТККТ) изготвяше месечен доклад за вида, обема и стойността на стоките, за които е издала придружаващи документи.

В ежемесечни доклади до Комисията властите на Република Кипър също информираха за вида, обема и стойността на стоките, преминали през демаркационната линия. Тези доклади обхващаха стоки, които са влезли в контролираните от правителството зони през пропускателните пунктове *Пергамос* и *Стровиля*, намиращи се под контрола на източната суверенна зона.

Според докладите на ТККТ общата стойност на стоките, за които са издадени придружаващи документи през периода на докладване, възлиза на 4 806 100 EUR, докато стойността на действително търгуваните стоки е била 3 380 805 EUR[12] . Поради значителната разлика в съобщените данни Комисията бе информирана, че понякога придружаващите документи се издават за приблизително, а не за точно количество стоки и следователно количеството, а оттам и стойността на стоките, които са преминали демаркационната линия, са били по-малки от цифрите, посочени в придружаващите документи. Освен това има и анулирани пратки[13]. ТККТ уведоми Комисията, че придружаващите документи не винаги са били представяни или проверявани, когато стоките са преминавали демаркационната линия. Относно последното властите на Република Кипър потвърдиха, че всяка поръчка се проверява, но подчертаха, че не са задължени да искат придружаващите документи, тъй като представянето им е задължение на търговеца.

В сравнение с предишния период на докладване данните сочат значително повишаване на общата стойност на стоките, преминаващи демаркационната линия. Според докладите, предоставени от властите на Република Кипър, общата търговска стойност на стоките, които действително са преминали демаркационната линия, почти се е удвоила, достигайки 3 380 805 EUR в сравнение с 1 734 770 EUR за предишния период на докладване.

Въпреки че това не попада в приложното поле на регламента за демаркационната линия, може да се отбележи, че търговията от контролираните от правителството зони

---

11 Регламент (ЕО) № 1480/2004 на Комисията от 10 август 2004 г. (ОВ L 272, 20.8.2004 г., стр. 3).

12 Вж. приложения I и II.

13 Вж. приложение III. През юли 2006 г. две големи пратки картофи, които трябваше да бъдат изпратени през пристанището в Лимасол за държави-членки на ЕС, бяха анулирани в последната минута след упражняването на политически мотивиран натиск върху кипърските турски търговци. Вж. също точка 3.5 по-долу.

към северната част на Кипър през периода на докладване е била на стойност 1 027 688 EUR в сравнение с 442 408 EUR за предишния период на докладване по данни на Кипърската търговска и индустриална камара. Следователно търговията от контролираните от правителството зони към северната част на Кипър е нараснала повече от два пъти, но все още представлява едва около една трета от търговията в обратната посока. Кипърската турска общност прилага режим на лицензиране, който по принцип отразява ограниченията на регламента за демаркационната линия. Например те приемат само стоки с произход от контролираните от правителството зони, изискват издаването на придружаващи документи от Кипърската търговска и индустриална камара и не разрешават преминаването на живи животни и продукти от животински произход през демаркационната линия. Бяха разрешени известни дерогации на неясно ad hoc основание.

3.2. Видове стоки

Данните за видовете търгувани стоки показват ограничен брой нови продукти, преминаващи демаркационната линия в контролираните от правителството зони. Новите видове продукти не допринасят за значително увеличаване на търговията.

Както и през предишния период на докладване, зеленчуците и изделията и мебелите от дърво представляват основните групи търгувани стоки[14].

Търговията през демаркационната линия през периода на докладване бе само за целите на вътрешната търговия на острова с едно-единствено изключение. На 30 април 2007 г. пратка от скрап от алуминий премина демаркационната линия, след което бе изпратена за Обединеното кралство. След пратка на Cyprus Delights (сладкарски изделия) през декември 2005 г. това бе едва вторият случай, когато стоки са преминали демаркационната линия и след това са били обект на трансакция вътре в Общността с друга държава-членка.

3.3. Съобщени нередности

От май 2006 г. насам е съобщено за шест случая на нередности, при които не е било разрешено стоките да преминат демаркационната линия. В четири от случаите маркировката на продукта не е била в съответствие с изискванията, а в два не е представен придружаващ документ.

3.4. Положителни развития, свързани с движението на стоки

Необходимо е да бъдат отбелязани няколко положителни развития през периода на докладване, чрез които постепенно се премахнаха някои бариери, използвани за ограничаване на търговията през демаркационната линия. Тези развития включват:

- месечни срещи на кръглата маса на трите камари (Кипърската търговска и индустриална камара, ТККТ и Индустриалната камара на кипърските турци) под егидата на проекта EDGE (Economic Development and Growth for Enterprises), финансиран от Американската агенция за международно развитие (USAID), на които се търсят технически и практически решения на съществуващите проблеми в областта на търговията през демаркационната линия.
- В процес на изграждане е Cyprus Producer Network, мрежа от кипърски турски и кипърски гръцки производители, чиято цел е увеличаване на сътрудничеството и предоставяне на техническа помощ, обучение и консултации за улесняване на

[14] Вж. приложение IV.

търговията през демаркационната линия. Проектът, който наскоро получи финансиране от UNDP-ACT, е насочен също така към подобряване на сътрудничеството между участващите камари (Индустриалната камара на кипърските турци, ТККТ и Кипърската търговска и индустриална камара).

3.5. Препятствия и трудности пред движението на стоки

Въпреки тези положителни развития все още има много препятствия пред търговията през демаркационната линия.

Кипърските турски товарни автомобили, по-специално камионите и автобусите, все още не могат да се движат свободно на острова. Република Кипър не приема удостоверенията за техническа изправност на товарните автомобили[15], нито професионалните шофьорски книжки[16], издадени от кипърската турска общност (въпреки че приема удостоверенията за техническа изправност на леките автомобили). Правителството предложи законодателство, целящо да улесни кипърските турски камиони при транспортирането на стоки през демаркационната линия. Нито по време на предишния си, нито по време на сегашния си мандат парламентът не взе решение по въпроса след протести на организацията на кипърските гръцки шофьори на камиони. Властите на Република Кипър предоставят различни форми на помощ, за да могат кипърските турци да се възползват от услугите на правителството. Министерството на комуникациите и строителните работи, например, наема на работа кипърски турчин, който освен другите задачи работи и като преводач за изпитите за лицензи и отговаря за публикуването на обяви в кипърски турски вестници. Въпреки това, отговорът на кипърските турски шофьори на камиони е ограничен. Прилагането на по-либерален подход от страна на властите на Република Кипър ще засили сътрудничеството между двете общности през демаркационната линия.

Комисията получи жалби от кипърски турски търговци за закъснения при освобождаването на стоки, преминаващи демаркационната линия, включително пратки картофи. Според властите на Република Кипър тези закъснения са резултат от посоченото в регламента за демаркационната линия изискване за преглед на пратките и за замяна на доклада за фитосанитарен контрол с паспорт на растението, когато това е приложимо. Комисията получи уверението, че в бъдеще тези проверки ще се извършват за два до три работни дни. Освен това, търговците имат право да транспортират картофите до хладилни складове в контролираните от правителството зони за времето на проверките, като същевременно картофите продължават да бъдат под надзора на митническите власти.

Комисията получи и оплаквания от кипърски турски търговци, че понякога властите на Република Кипър изискват представянето на търговска фактура в допълнение към задължителните придружаващи документи. Властите на Република Кипър информираха Комисията, че всички митнически служители на Република Кипър са получили писмо, с което се уведомяват, че „*имайки предвид, че представянето на фактура не е задължително при движението на стоки, се потвърждава, че ... не се изисква представянето на фактура за стоки, преминаващи демаркационната линия*“. Тази инструкция е била повторена на редовните обучения на митническите служители на Република Кипър.

---

[15] За всички кипърски турски камиони с максимално брутно тегло, надвишаващо 3,5 тона.

[16] За всички кипърски турски камиони с максимално брутно тегло, равно на или надвишаващо 7,5 тона.

В края на периода на докладване голяма пратка от около 3800 тона картофи (почти една четвърт от цялата пролетна реколта в северната част на Кипър и включвайки реколтата на почти 50 местни производители на картофи) трябваше да премине демаркационната линия и през пристанището в Лимасол (разположено в контролираните от правителството зони) да замине за други държави-членки на ЕС. Вследствие на натиск от кипърската турска общност върху производителите и върху кипърските турски търговци тази търговия през демаркационната линия бе отменена.

Трудностите, които срещат кипърските турски търговци при представянето на своите продукти в магазините в контролираните от правителството зони и при рекламирането в някои издания в контролираните от правителството зони, бяха посочени като други примери за пречки, които биха могли да ограничат търговията през демаркационната линия. Други пречки, за които Комисията бе уведомена, включват практиката властите на източната суверенна зона да изискват придружаващи документи в случаите, когато стоките са предназначени за традиционното снабдяване на кипърското турско население в село *Пила*, разположено в буферната зона. В този специфичен случай чрез дерогация от стандартните правила не е необходим придружаващ документ съгласно член 4, параграф 10 от регламента.

Представители на кипърската турска общност изразиха също така безпокойство за ниските тавани, които се прилагат към стоките, закупени от лицата, преминаващи демаркационната линия. Понастоящем член 6, параграф 1 от Регламента за демаркационната линия посочва, че стоки, закупени в северната част на Кипър, които са в личния багаж на лицата, преминаващи демаркационната линия, се освобождават от данък върху оборота и от акцизи, стига да нямат търговски характер и общата им стойност да не надхвърля 135 EUR на човек.

Представители на Обединеното кралство информираха Комисията, че службите на властите на източната суверенна зона срещат практически трудности при обработването на стоки, изискващи фитосанитарно удостоверение, заради липсата на подходящи технически средства. Република Кипър предложи да бъдат използвани нейните средства.

Изглежда, че има широко разпространена контрабанда на стоки през демаркационната линия, по-специално на нелегалните „пропускателни пунктове“, използвани от местни жители и земеделски стопани (например от селата *Пила* и *Пергамос* в буферната зона), където надзорът е недостатъчен. Според някои наблюдатели обемът на контрабандните стоки може дори да надхвърля този на законната търговия.

Проблемът с контрабандата на стоки подчертава необходимостта от ефективен надзор на демаркационната линия от правителството на Република Кипър.

Накрая трябва да се отбележи, че цялостният мащаб на търговията през демаркационната линия продължава да бъде ограничен. Това се дължи до голяма степен на ограниченията в самия регламент за демаркационната линия. Регламентът не позволява продукти, внесени в северната част на острова от други държави-членки на ЕС или от Турция, да преминават в контролираните от правителството зони. Това може значително да намали ползите за производителите, доставчиците на услуги и

потребителите на север и на юг от демаркационната линия, както бе подчертано в неотдавнашно изследване на Световната банка[17].

3.6. Временно преминаване на стоки

Както и през предишния период на докладване бяха срещнати трудности по отношение на временното преминаване на стоки. От този проблем са засегнати четири категории стоки:

- временно преминаване на стоки, необходими за предоставянето на услуга (пример: музикалните инструменти на кипърска турска рок група, която има концерт в контролираните от правителството зони).
- временно преминаване на кипърски гръцки стоки за зони, които не се контролират от правителството (пример: мебел, която е била реставрирана и обновена в северната част на Кипър; заради изискването за произход регламентът за демаркационната линия не позволява на такива продукти да влязат отново в контролираните от правителството зони).
- временно преминаване на кипърски турски стоки, които ще бъдат показани на панаирно изложение в контролираните от правителството зони (например кипърското турско участие на Международния търговски панаир в Кипър постоянно намалява от 53 кипърски турски търговци през 2005 г. на 16 през 2006 г. и едва 3 тази година). Освен това, не се разрешава преминаването на стоки, които ще бъдат раздавани като безплатни мостри (тъй като в този случай няма купувач).
- временно преминаване на кипърски турски технически уреди, които трябва да бъдат ремонтирани в контролираните от правителството зони.

В сегашния си вид регламентът за демаркационната линия не позволява такива операции. Република Кипър прилага система на ad hoc дерогации. Въз основа на това се твърди, че до този момент всички искания на кипърски турци са получили положителен отговор и затова не е необходимо процедурата да бъде законово формализирана. Въпреки това сегашната ad hoc система не е в съответствие с регламента, не е прозрачна и по този начин може да възпрепятства търговията. Този въпрос ще бъде разгледан *de lege ferenda* в планираното изменение на регламента за демаркационната линия.

3.7. Улесняване на търговията

През ноември 2006 г. Комитетът по данъка за добавената стойност[18] прие опростен режим за кипърските турски търговци, разположени в северната част на Кипър, които продават стоки директно на крайните потребители в контролираните от правителството зони. Този режим позволява на кипърските турски търговци да осчетоводят ДДС-то директно на демаркационната линия за стоките, продадени в контролираните от правителството зони. Следователно не е необходимо кипърският турски търговец да бъде регистриран по ДДС в контролираните от правителството зони.

---

17 Проучване, озаглавено „Устойчивост и източници на икономическо развитие в северната част на Кипър“, 2006 г., и финансирано в рамките на финансираната от ЕС програма „Партньорство за бъдещето“, управлявана от Програмата на ООН за развитие (ПРООН).

18 Член 398 от Директива 2006/112/ЕО на Съвета (предишен член 29, параграф 2 от Директива 77/388/ЕО на Съвета).

През февруари 2007 г. Комисията организира съвместно с Търговската камара на кипърските турци целодневен семинар, насочен към по-добро информиране на кипърските турски търговци за процедурите и изискванията на търговията през демаркационната линия.

За улесняване на търговията с някои продукти бяха взети следните допълнителни мерки:

Картофи

След като в началото на 2006 г. компетентната служба на Комисията даде разрешение за търговия с картофи през демаркационната линия, няколко камиона с картофи (общо около 290 тона), предназначени единствено за консумация в контролираните от правителството зони, успешно преминаха демаркационната линия без големи трудности[19].

Картофите не се обмитяват, но за всеки камион трябва да има доклад за фитосанитарен контрол, издаден от независими фитосанитарни експерти в съответствие с приложение III към Регламент (ЕО) № 1480/2004 на Комисията[20]. За улесняване на търговията с картофи през демаркационната линия Комисията осигури постоянното присъствие на тези експерти за периода на основната реколта (от средата на април до средата на юни). През останалото време експертите са на място за няколко работни дни (досега са изпълнени 100 % от изискванията на кипърските турци за присъствието на фитосанитарен експерт).

Понастоящем Комисията разширява вече съществуващия списък на назначените независими фитосанитарни експерти.

Цитрусови плодове

До този момент не е осъществена търговия с цитрусови плодове.

Независими експерти от няколко държави-членки, назначени от Комисията, извършиха през есента на 2006 г. годишна инспекция преди прибирането на реколтата. Те потвърдиха резултатите от предишните проверки, направени между 2003 и 2005 г., че не са открити вредни организми и няма предпоставки за появата на такива организми в северната част на Кипър. Комисията възнамерява да продължи проучвателната работа под формата на мониторингова дейност в допълнение към инспектирането и контрола на овощните градини и на пратките цитрусови плодове, предназначени за търговия през демаркационната линия.

Мед и риба

Както бе посочено по-горе, на 4 май 2007 г. Комисията прие решение относно отмяна на забраните за движение на определени продукти от животински произход на остров Кипър съгласно Регламент № 866/2004 на Съвета и определяне на условия за движението на прясна риба и мед през демаркационната линия[21].

Понастоящем Комисията е в процес на назначаване на независими експерти от държавите-членки, които в съответствие с приложения I и II към решението на Комисията трябва да проверяват дали кипърските турски риболовни съдове, с които се

---

[19] За проблеми при търговията с картофи, които не са предназначени за консумация в Република Кипър, вж. точка 3.5 по-горе.

[20] Регламент (ЕО) № 1480/2004 на Комисията от 10 август 2004 г. (ОВ L 272, 20.8.2004 г., стр. 3).

[21] Решение 2007/330/ЕО на Комисията от 4 май 2007 г., ОВ L 123, 12.5.2007 г., стр. 30.

доставя прясната риба, спазват специфичните хигиенни правила за храните от животински произход, както и да вземат 10 проби от мед в производствената верига, които да бъдат анализирани в специални лаборатории на ЕС.

Дървесина

През февруари 2007 г. за първи път независим фитосанитарен експерт разпространи доклад за фитосанитарен контрол при преминаването на специална дървена къща от готови сглобяеми елементи. Съгласно член 4, параграф 4 от Регламент (ЕО) № 866/2004 на Съвета и член 3, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1480/2004 на Комисията, които се отнасят за Директива 2000/29/ЕО на Съвета, тази процедура е била необходима, тъй като специалната къща от готови сглобяеми елементи е била произведена от иглолистна дървесина с произход от Турция.

3.8. Предложения на Република Кипър за увеличаване на търговията през демаркационната линия

В края на март 2007 г. властите на Република Кипър представиха на Комисията набор от мерки, насочени към увеличаване на търговията в рамките на регламента за демаркационната линия. Повечето от тези мерки имат едностранен характер и са от компетенциите на Република Кипър. Освен това бе направено предложение за отваряне на демаркационната линия за търговия с риба и мед, както и с мляко и млечни продукти. Междувременно бе прието решението на Комисията за търговия с риба и мед[22], но за решението за млякото и млечните продукти трябва се изчака докато бъдат спазени изискванията на ЕС за безопасност на храните в северната част на Кипър. Вече започна подпомагане на кипърската турска общност в тази насока.

Кипър поднови предложението си за въвеждане на нулево ДДС за стоки, преминаващи от контролираните от правителството зони в северната част на Кипър. Както вече бе посочено в миналогодишния доклад на Комисията, тези доставки с нулево ДДС могат да бъдат оправдани само ако се третират като износ. Това важи независимо дали тези доставки са наричани износ. Ако стоките, напускащи северната част на Кипър, се третират като износ, стоките, идващи от там, трябва по същата логика да се третират като внос. Единствено при тези обстоятелства предложената промяна ще бъде приемлива.

Като цяло остава да се види дали наборът от мерки наистина ще насърчи търговията през демаркационната линия и икономическото взаимодействие на острова, което ще бъде положително развитие. Въпреки това тези мерки не могат да бъдат считани за заместител на предложението на Комисията за регламент на Съвета относно въвеждането на специални условия за търговия в зоните на Република Кипър, в които правителството на Република Кипър не упражнява ефективен контрол (т.нар. регламент за директната търговия), по което Съветът все още не е взел решение.

4. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

Регламентът за демаркационната линия продължава да осигурява стабилна законова рамка за свободното движение на кипърски граждани и други граждани на ЕС, които всекидневно преминават демаркационната линия през пропускателните пунктове.

Въпреки това, все още високият брой на нелегално преминаващите демаркационната линия лица предизвиква безпокойство. Комисията е на мнение, че надзорът,

[22] Раздел 3.7 по-горе.

осъществяван от Република Кипър съгласно член 3 от регламента за демаркационната линия, трябва да бъде значително засилен. Република Кипър не желае да изпълни изцяло задължението си за надзор, тъй като всяка мярка, която би могла да доведе до това демаркационната линия да придобие формата на външна граница, е политически неприемлива.

По отношение на преминаването на стоки през демаркационната линия в сравнение с предишния период на докладване данните сочат значително повишаване на общата стойност. Според докладите, предоставени от властите на Република Кипър, общата стойност на стоките, които действително са преминали демаркационната линия, почти се е удвоила, достигайки 3,3 милиона EUR. Въпреки това, цялостната търговия през демаркационната линия продължава да бъде ограничена. През настоящия период на докладване бяха включени много малко нови продукти, които не допринесоха за значително увеличаване на месечната стойност на търговията. В един-единствен случай стоки са преминали демаркационната линия и след това са били обект на трансакция вътре в Общността с друга държава-членка. Ограниченият обем на търговията се дължи също така на ограниченията в самия регламент за демаркационната линия, който разрешава стоките да преминат демаркационната линия само ако са били изцяло произведени в северната част на Кипър или са претърпели последна, значителна и икономически обоснована обработка или третиране там.

Въпреки някои положителни развития при движението на стоки няколко случая, за които бе съобщено, потвърдиха, че все още има много препятствия пред по-нататъшното развитие на търговията през демаркационната линия. Република Кипър, например, не приема удостоверенията за техническа изправност на кипърските турски камиони, нито професионалните шофьорски книжки за тежкотоварни автомобили, издадени от кипърската турска общност. Законодателството, което трябваше да бъде прието от парламента на Република Кипър през предишния му мандат и което би могло да бъде стъпка напред към подобряване на сегашната ситуация, не бе приложено. Психологическите бариери пред търговията също са все още значителни.

От двете страни на демаркационната линия има групи, които оказват натиск за възпрепятстване на развитието на търговията през демаркационната линия. За съжаление членове на кипърската турска общност продължават да оказват директен натиск върху търговци.

Въпросът за временното преминаване на стоки трябва да бъде разгледан *de lege ferenda*.

Комисията предприе разнообразни мерки за улесняване на търговията през демаркационната линия, по-специално търговията с картофи, цитрусови плодове, мед, риба и дървесина.

Цялостното заключение е, че регламентът за демаркационната линия продължава да осигурява подходяща основа за разрешаване на преминаването на стоки и хора към и от контролираните от правителството зони в Република Кипър, въпреки че потокът от стоки е относително ограничен. Комисията ще продължи да наблюдава прилагането на регламента.

Technical Annexes

Annex I Overview table summarising the monthly reports of the Turkish Cypriot Chamber of Commerce according to Article 8 of Commission Regulation 1480/2004 (EUR)

Traded Products	May	Jun	Jul	Aug	Sept	Oct	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr	Total
Aluminium/ PVC Products	**7 773**	**21190**	**377 867**	**6 124**	**23 190**	**25 657**	**4 953**	**8 595**	**1 314**	**2 845**	**5 871**	**805**	486 184
Building/ Articles of Stone	**19 965**	**38 432**	**23 535**	**16 976**	**22 843**	**40 250**	**41 066**	**30 146**	**32 233**	**49 724**	**61 241**	**71 921**	448 332
Charcoal	**1 206**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	1 206
Chemical Products	**7 888**	**10 966**	**8 777**	**10 194**	**9 154**	**14 175**	**13 246**	**12 047**	**10 590**	**14 192**	**23 931**	**25 507**	160 667
Clothing	**1 014**	**1 242**	**0**	**0**	**109**	**1 862**	**776**	**0**	**1 800**	**617**	**527**	**0**	7 947
Earth/Stone	**0**	**707**	**241**	**14 548**	**34 862**	**7 784**	**0**	**0**	**0**	**8 871**	**0**	**0**	67 013
Electronic Equipment	**38 672**	**18 339**	**1 790**	**0**	**1 138**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	59 939
Food/Drink	**862**	**0**	**1 007**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	1 869
Handicraft products	**5 735**	**2 069**	**4 777**	**5 164**	**4 293**	**5 082**	**12 945**	**5 376**	**982**	**1 367**	**2 806**	**5 737**	56 333
Iron/Steel	**517**	**1 034**	**862**	**0**	**0**	**603**	**276**	**414**	**0**	**0**	**4 647**	**1 284**	9 637
Paper Products	**16 764**	**12 598**	**22 034**	**7 921**	**14 946**	**9 323**	**12 903**	**8 399**	**21 341**	**11 072**	**15 061**	**14 412**	166 774
Plastering machine and material	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**1 724**	**0**	**0**	**0**	**4 655**	**4 707**	11 086
Plastic Products	**17 811**	**24 522**	**41 518**	**27 525**	**39 096**	**25 456**	**36 906**	**23 032**	**21 126**	**32 417**	**30 905**	**31 301**	351 615
Pre-fabricated buildings	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**7 759**	**0**	**0**	7 759
Raw metal	**12 672**	**9 052**	**2 715**	**34 698**	**28 103**	**95 603**	**38 097**	**96 840**	**67 707**	**79 659**	**44 190**	**56 353**	565 689
Saddlery and Harness	**0**	**615**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	615
Vegetables	**0**	**24 588**	**137 167**	**158 754**	**83 610**	**274 526**	**387 586**	**175 426**	**244 575**	**122 634**	**32 069**	**35 552**	1 676 487
Water Storage/heating	**586**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**2 759**	**345**	**0**	**0**		3 690
Wooden products/ furniture	**31 166**	**31 802**	**39 259**	**38 581**	**49 217**	**71 571**	**90 484**	**109 241**	**51 404**	**72 079**	**82 448**	**56 005**	723 257
Total	162 631	197 156	661 549	320 485	310 561	571 892	640 962	472 275	453 417	403 236	308 351	303 585	4 806 100

1 EUR = 0,58 CYP

ПРИЛОЖЕНИЕ II: Value of goods crossing the Green Line reported by the authorities of the Republic of Cyprus (May 2006-April 2007)

May	**€ 168 836**
June	**€ 128.561**
July	**€ 219 943**
August	**€ 278 582**
September	**€ 276 110**
October	**€ 352 016**
November	**€ 469 415**
December	**€ 350 421**
January	**€ 342 652**
February	**€ 274 562**
March	**€ 285 252**
April	**€ 234 456**
Total	€ 3 380 805

1 EUR=0.58 CYP

ПРИЛОЖЕНИЕ III: Values of goods which crossed the Green Line and value of goods for which accompanying documents were issued by the Turkish Cypriot Chamber of Commerce

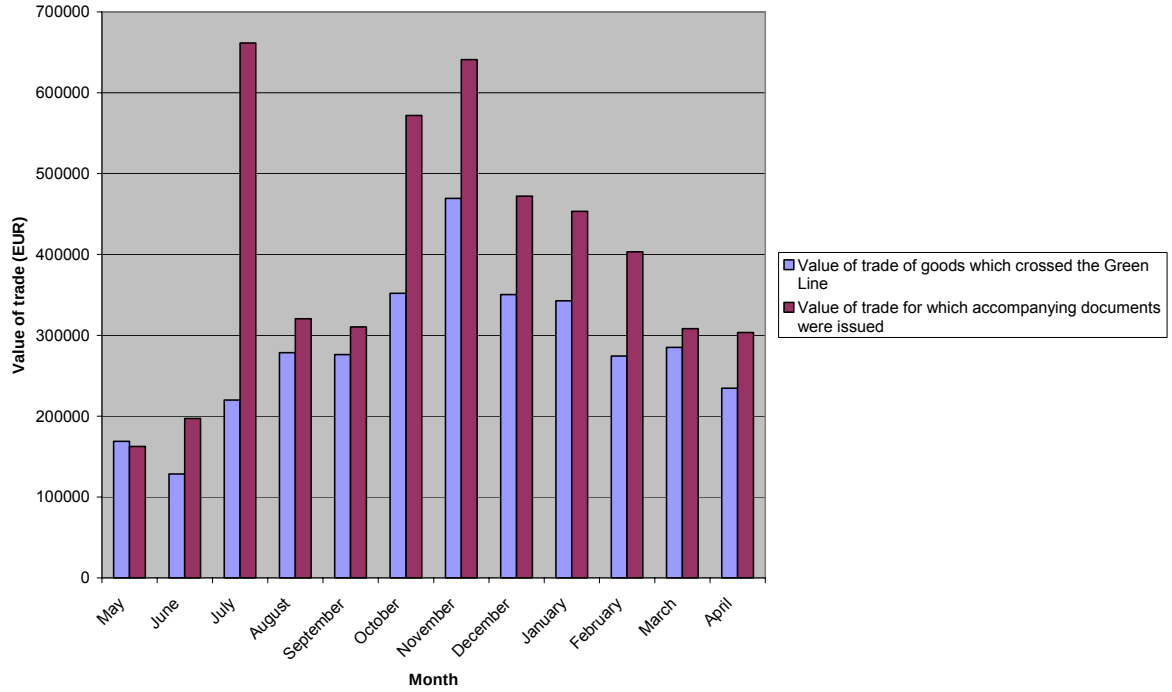

ПРИЛОЖЕНИЕ IV: Most traded goods

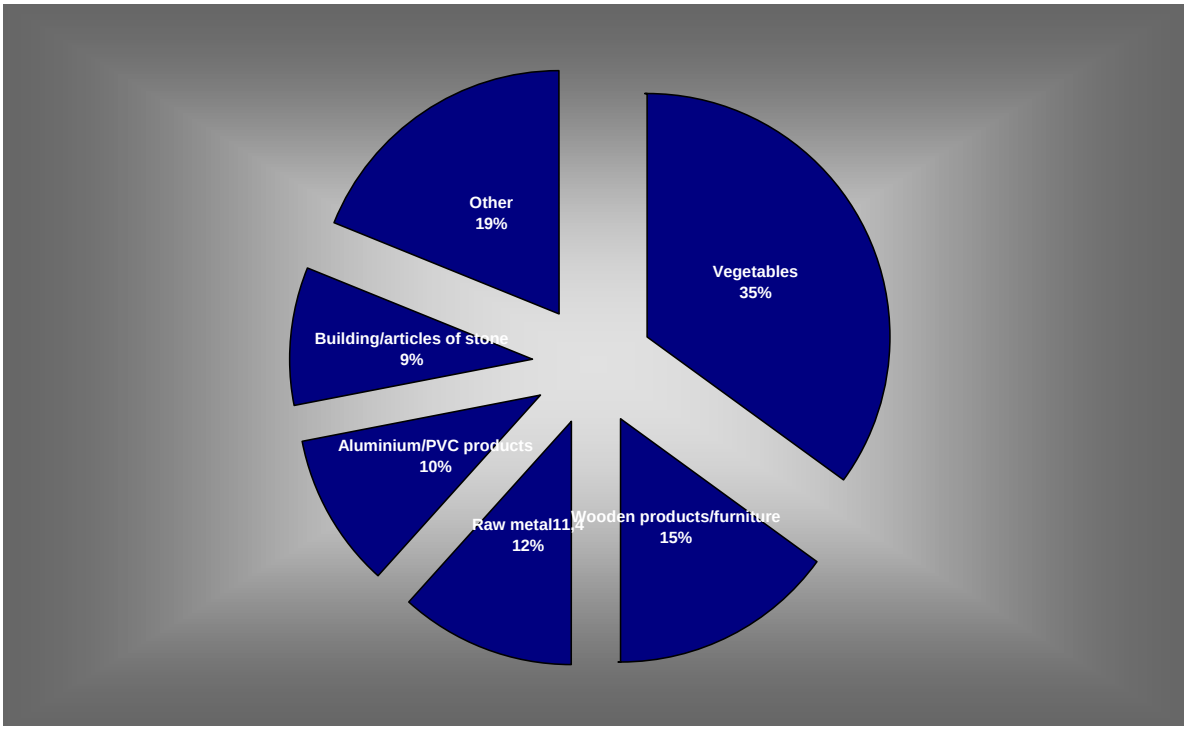

Vegetables	**1 676 487**
Wooden products/furniture	**723 257**
Raw metal	**565 689**
Aluminium/PVC products	**486 184**
Building/articles of stone	**448 332**
Other:	**906 151**
Total:	4 806 100

ПРИЛОЖЕНИЕ V: Development of most traded goods

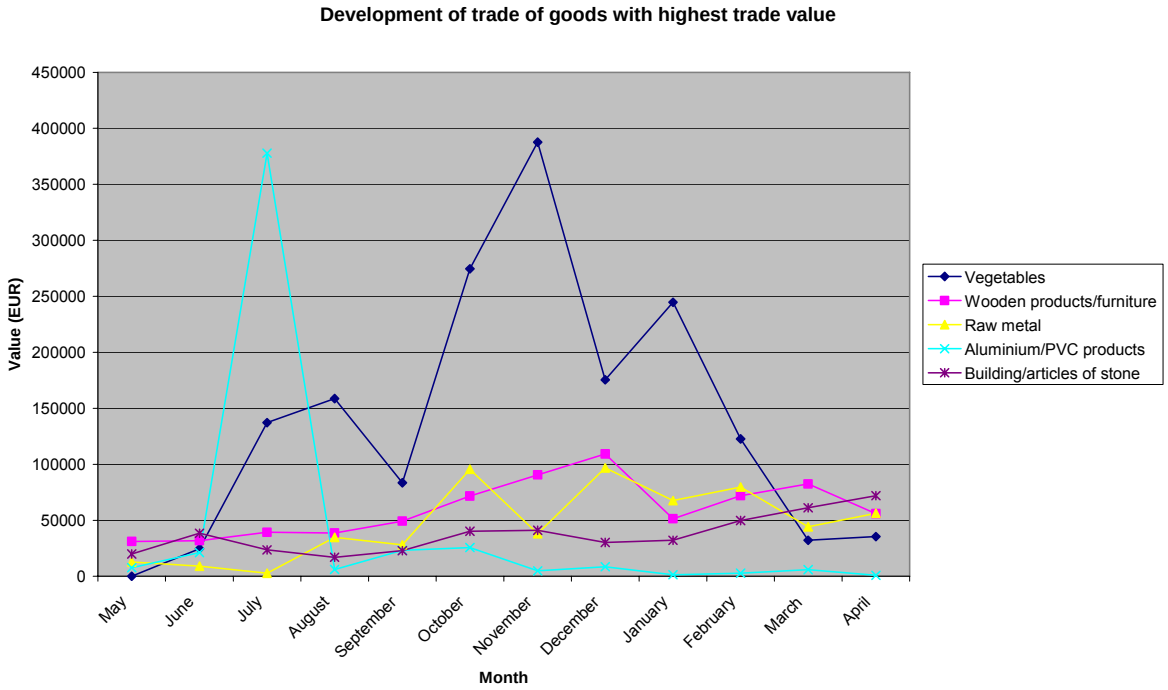

ANNEX VI Illegal immigration for the period 01/05/2006 - 30/04/2007

MONTH /YEAR	ILLEGAL IMMIGRATION **(total number) (1+3+5)**	ILLEGAL IMMIGRATION / ASYLUM SEEKERS via the Green Line		ILLEGAL IMMIGRATION / ASYLUM SEEKERS directly to the government-controlled areas (not via the Green Line)		ILLEGAL IMMIGRATION via the British Sovereign Base Areas* **(5)**
		ILLEGAL IMMIGRANTS (1)	**ASYLUM SEEKERS (2)**	**ILLEGAL IMMIGRANTS (3)**	**ASYLUM SEEKERS (4)**	
May 2006	**176**	**176**	**143**	**0**	**0**	**0**
June 2006	**218**	**189**	**139**	**1**	**0**	**28**
July 2006	**223**	**211**	**151**	**2**	**0**	**10**
August 2006	**255**	**251**	**183**	**1**	**1**	**3**
September 2006	**217**	**210**	**168**	**0**	**0**	**7**
October 2006	**236**	**226**	**178**	**8**	**0**	**2**
November 2006	**262**	**262**	**235**	**0**	**0**	**0**
December 2006	**219**	**219**	**188**	**0**	**0**	**0**
TOTAL	1806	1744	1385	12	1	50
January 2007	**152**	**150**	**101**	**1**	**1**	**1**
February 2007	**210**	**201**	**157**	**6**	**6**	**3**
March 2007	**504**	**502**	**465**	**2**	**2**	**0**
April 2007	**247**	**247**	**205**	**0**	**0**	**0**
TOTAL	1113	1100	928	9	9	4
TOTAL (5/2006-4/2007)	2919	2844 (97.43%)	**2313 (81.32%)**	21 (0.72%)	**10 (47.61%)**	54* (1.85%)

*** None of the illegal immigrants who entered from the British Sovereign Base Areas, applied for asylum.**

Source: Republic of Cyprus, Police Headquarters, 18/5/2007

ANNEX VII

CHECKS ON PERSONS AND VEHICLES AT OFFICIAL CROSSING POINTS OF THE GREEN LINE FOR THE PERIOD 1/5/2006-30/4/2007

MONTH/ YEAR	PERSONS			VEHICLES		
	Greek Cypriots entering the northern part of Cyprus	Turkish Cypriots leaving the northern part of Cyprus and entering the government-controlled areas	TOTAL (entries and exits)	Greek Cypriot vehicles entering the northern part of Cyprus)	Turkish Cypriot vehicles leaving the northern part of Cyprus and entering the government-controlled areas	TOTAL (entries and exits)
05 / 2006	**88945**	166285	***255230***	**31266**	57114	***88380***
06 / 2006	**94965**	153747	***248712***	**33665**	54996	***88661***
07 / 2006	**96478**	154126	***250604***	**34219**	53453	***87672***
08 / 2006	**110284**	139202	***249486***	**36588**	52104	***88692***
09 / 2006	**60986**	98676	***159662***	**25427**	49020	***74447***
10 / 2006	**56755**	100720	***157475***	**26793**	50477	***77270***
11 / 2006	**49483**	87754	***137237***	**22220**	46142	***68362***
12 / 2006	**47694**	85959	***133653***	**17053**	33652	***50705***
01 / 2007	**43670**	89064	***132734***	**18465**	38663	***57128***
02 / 2007	**36729**	89786	***126515***	**16660**	43796	***60456***
03 / 2007	**46417**	98177	***144594***	**22434**	53145	***75579***
04 / 2007	**56417**	84719	***141136***	**27133**	47191	***74324***
TOTAL	**788823**	1348215	***2137038***	**311923**	579753	***891676***

Note: According to the authorities of the Republic of Cyprus no records are kept for the return of Greek Cypriots to the government-controlled areas and for the return of Turkish Cypriots to the northern part of Cyprus

SOURCE of data: Republic of Cyprus, Operation Office, Police Headquarters, 01/06/2007